

Slovenci in Kraljevina SHS – raznolikost in ureditev države

1. Oglej si animiran prikaz, kako so se spreminjale meje na Balkanu v zadnjih 200 letih.

Povezava: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Balkans_Animation_1800-2008.gif

a) Meniš, da tako pogosto spreminjanje meja predstavlja stabilnost v regiji? Pojasni.

b) Meniš, da je spreminjanje meja vplivalo tudi na raznolik razvoj posameznih narodov na Balkanu? Pojasni.

2. Oglej si graf. a) Koliko različnih narodov je živel v Kraljevini SHS?

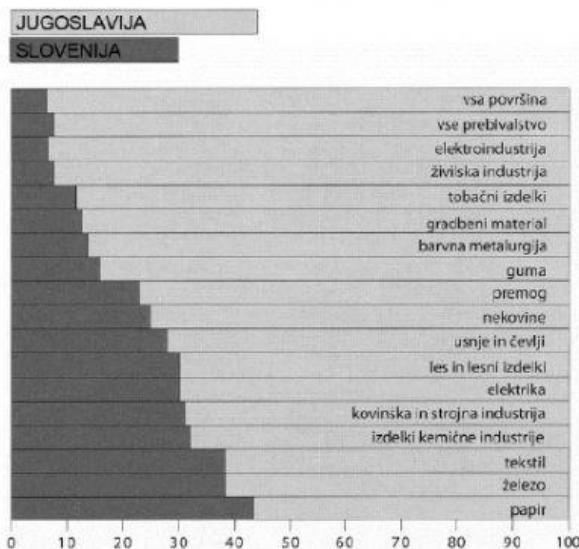
b) Kolikšen delež približno so predstavljali Slovenci?

c) Kaj pomeni pojem »narodni unitarizem«?

č) So bili Slovenci z njim zadovoljni? Pojasni.

3. Oglej si diagram na desni.

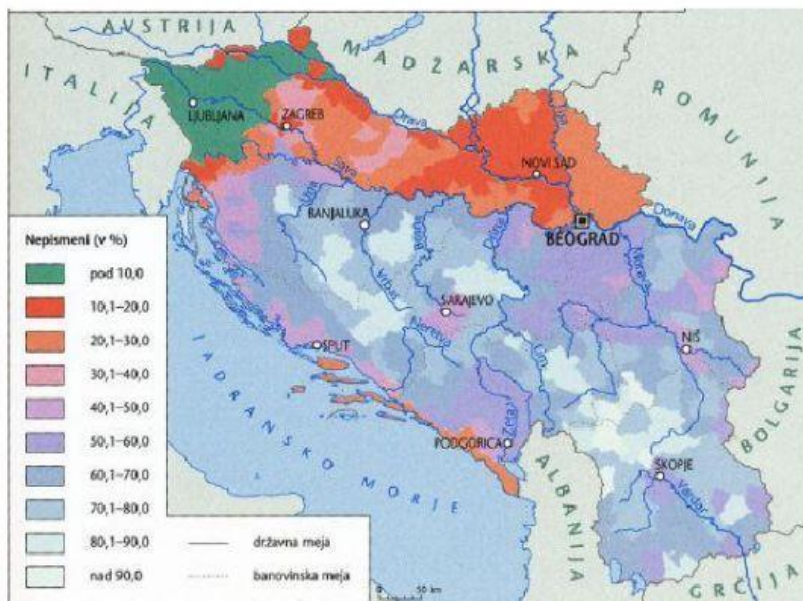
a) Navedi 4 gospodarske panoge, pri katerih je slovenski delež presegal 30 % celotne jugoslovanske proizvodnje.

Slika 4: Delež slovenske industrije v jugoslovanski proizvodnji

(Vir: Gabrič, A., in Režek, M., 2011: Zgodovina 4, str. 159. DZS. Ljubljana)

4. Ali je bila raven izobrazbe v Kraljevini SHS povezana z nekdanjimi državami, Avstro-Ogrsko in Osmanskim cesarstvom? Pojasni s pomočjo zemljevida.

Slika 3: Pismenost prebivalstva Kraljevine Jugoslavije leta 1931

(Vir: Slovenski zgodovinski atlas, str. 175. Nova revija. Ljubljana, 2011)

5. Kdo je avtor spodnjega besedila?

Radi tega sem sklenil in odrejam:

Da se ustava /.../, z dne 28. junija 1921, ukine.

Vsi državni zakoni ostanejo v veljavi, dokler se po potrebi z mojim ukazom ne ukinejo.

Na isti način se bodo sprejemali v bodoče novi zakoni.

Narodna skupščina, izvoljena 11. septembra 1927, se razpušča.

Sporočam te moje odločitve mojemu narodu, naročam vsem oblastem v državi, da po teh določbah postopajo, vsem in vsakomur pa, da jih spoštuje in se jim pokorava.

Beograd, 6. januarja 1929.

Aleksander s.r.

(Vir: Weber, T., in Novak, D., 1996: 20. stoletje v zgodovinskih virih, besedi in slikah. Zv. 3, str. 43. DZS. Ljubljana)

a) Kaj je s tem avtor uvedel v državi?

b) Postavi dogodke v pravilno zaporedje.

_____ kraljevo namestništvo kneza Pavleta

_____ Kraljevina SHS se preimenuje v Kraljevino Jugoslavijo

_____ sprejeta je Vidovdanska ustava

_____ združitev Države SHS in Kraljevine Srbije